

I Ur och Skur skolan Skarpnäcks plan mot diskriminering och kränkande behandling

Verksamhetsformer som omfattas av planen: Fritids, förskoleklass - år 5

Läsår: 2016/2017

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Fritids, förskoleklass - år 5

Ansvariga för planen

Rektor tillsammans med skolans ledningsgrupp och all personal.

Vår vision

Vårt arbete på I Ur och Skur skolan Skarpnäck grundas på ömsesidig respekt och utformas utifrån en grön tråd så att alla elever känner sig trygga och därmed kan utveckla sin nyfikenhet och lust till att lära. Vi vill att eleverna erövrar goda kunskaper och utvecklar ett livslångt lärande, tränas till en stark självkänsla och empatisk förmåga, får en god social kompetens och respekt för andra människors egenvärde.

Det ingår också i vår vision att eleverna tillägnar sig respekt och omsorg om närmiljön i ett vidare perspektiv och tar avstånd från att människor utsätts för förtryck, diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Planen gäller från

2016-11-01

Planen gäller till

2017 -11-01

Läsår

2016/2017

Elevernas delaktighet

Elever är delaktiga i framtagandet av Likabehandlingsplanen genom de olika kartläggningsmetoderna vi använder oss av under läsåret. Innehållet i planen arbetar vi med ämnesövergripande och i fritidsundervisning. Genom elevrådet, klassråden och fritidsrådet fördjupar vi arbetet kring likabehandling.

HUR

I början av höstterminen får eleverna måla eller formge affischer som uppmärksammar skolans likabehandlingsplan. Dessa hängs upp på skolan. Elevrådet arbetar som en arbetsgrupp där likabehandling bearbetas.

MÅL

Eleverna ska förstå att likabehandlingsplanen gör vi tillsammans varje år för att alla ska må bra och känna sig trygga. Elevrådet gör filmer på områden kring skolan som anses som otrygga och som de visar i klasserna för diskussion. Elevrådet utformar en enkät för utvärdering till eleverna på skolan.

Ansvarar: Ledarna på skolan

Uppföljning: På APT för personal i november 2016 samt i april 2017

Utvärdering: Under april 2017 görs elevintervjuer/elevenkäter.

Analys: Görs av rektor i juni 2017

Vårdnadshavarnas delaktighet

Likabehandlingsplanen arbetas med på föräldrarådet. Vi informerar om planen på hemsidan och Info mentor. Vi skickar mail till alla föräldrar när planen är klar för att uppmuntra till kommentarer/synpunkter på likabehandlingsplanen.

Hur

Föräldrarådet tillsammans med rektor reflekterar och kommer med förslag om hur föräldrarådet kan vara delaktiga i framtagandet och utvärderandet av planen och i arbetet med likabehandling.

Mål

Föräldrarna är med och utvärderar Likabehandlingsplanen för skolan under våren 2017.

Ansvarar: Rektor och ledare

Uppföljning: APT för personal i april 2017

Utvärdering: I april genom enkätfrågor till föräldrarna

Analys: Görs av rektor i juni 2017

Personalens delaktighet

På planeringsdagarna i augusti 2016 dras det upp riktlinjer för kartläggning och visionen ses över. Planen blir färdig och presenteras på APT-möte vecka 45-2016 och då diskuterar personalen riskområden på skolan och reflekterar kring dem.

Hur:

Genom praktiskt arbete och reflektion

Uppföljning: Vecka 46 och 10

Utvärdering: april 2017

Analys: Görs av rektor juni 2017

Förankring av planen

Eleverna är med under kartlägningsarbetet. Den lyfts på klassråd och elevråd. Eleverna arbetar med olika aktiviteter för att synliggöra planen.

Föräldrar informeras om planen när den är klar och den finns på hemsidan, familjewebben och finns uppsatt på väggen i korridoren och Föräldrarådet har informerats.

Personalen är med och utformar den vid terminsstarten. Den är med som en stående punkt på skolans APT-möte.

Målet: Planen ska förankras hos alla parter.

Ansvar: Rektor och personal

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Den har utvärderats med en enkät till föräldrar och elever. All personal utvärderar den kontinuerligt under APT-möten en gång i månaden.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Det var två procent av föräldrargruppen som svarade på enkäten. Alla elever har svarat på en skriftlig enkät kring planen. All personal på skolan har deltagit i utvärdering av planen på planeringsdagen vid vårterminens slut.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

På föreläsningen med Bengt Grandelius under senhösten deltog all personal och cirka tio föräldrar. Vi hoppades att fler föräldrar skulle ha kommit. Vår slutsats är att det här var inte var rätt forum. Skolan har arbetat med de 35-viktiga (sociala regler). En förenklad version av Ron Clarks The Essentiell 55. Det har blivit givande diskussioner med eleverna kring dessa riktlinjer. Eleverna har blivit medvetna om sitt egna och andras förhållningssätt mot varandra och mot pedagoger. Genom trygghetvandring med eleverna på skolgården framkom det att de kände sig otrygga på vissa

platser på gården. Det mynnade ut i att pedagogerna blev mer medvetna och anpassade sig efter den nya informationen. De cirkulerade mer på gården.

I trivselenkäten kom det upp att det var brist i arbetsron på vissa lektioner. Det ledde till att genom diskussioner med eleverna och uppföljning blev arbetsklimatet bättre.

Fritids har arbetat med faddergrupper och kompisfrågor. Det har lett till en större medvetenhet till språkbruket bland eleverna och delaktighet att man kan leka med flera kamrater och skapa nya relationer.

Hela skolan deltar i gemensam temadag kring FN-dagen. Eleverna blir medvetna om att de har rättigheter utifrån Barnkonventionen samt hur andra barn kan ha det i andra länder. De får en inblick i hur FN arbetar. En förälder var inbjuden att berätta om BRIS, men fick tyvärr förhinder.

I åk 4-5 har man haft kompismassage. De ger en lugnare miljö, en bättre kamratrelation. Det här vill vi utveckla till nästa läsår i alla klasser.

Föräldraenkäten har gett tre svar. Vi vill få fler föräldrar delaktiga genom att lyfta planen och att de får svara på enkäten på vårterminens föräldramöte. På höstterminens föräldramöte visar vi föräldrarna hur vi arbetar med likabehandlingsplanen och hur vi löser konflikter.

Elevenkäten kring likabehandlingsplanen svarade alla elever på. Se bilaga.

Eleverna upplever "lära känna" samtalen med kuratorn som positivt. Till nästa läsår ska även förskoleklassen få träffa vår kurator.

De känner till våra trivselregler.

Cirka 80 % av eleverna tyckte det var bra med massage. För att nå alla elever vill vi vidareutveckla och erbjuda liknande alternativ (boll- bokstavs- fjäder- penselmassage m.m.)

De flesta eleverna har uppskattat att arbeta i faddergrupper. Det kommer vi att fortsätta att arbeta med.

Slutsatser från enkäten är att elevernas önskar att vi arbetar med hur man är mot varandra och hur man använder språkbruket mot varandra i nästa års plan.

Årets plan ska utvärderas senast

2017-05-15

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Föräldrarna får svara på en enkät som skickas ut i april 2017.

Eleverna får svara på en elevenkät i april 2017.

Personalen utvärderar den på sina APT-möten en gång i månaden samt gör en större utvärdering av den under maj månad 2017.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Rektor och ledningsgrupp.

Främjande insatser

Namn

Språkbruk

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

* Elever och föräldrar ska känna sig bemötta med respekt och profession.

*Eleverna ska ha en känsla för hur ord och begrepp används för att uttrycka känslor, kunskaper och åsikter.

* Eleverna ska ha kännedom om hur ord och yttrande uppfattas av omgivningen beroende på tonfall och ords nyanser.

*100% av eleverna ska känna sig bemötta av ett positivt språkbruk. Vi mäter detta genom att ställa frågan 2 gånger/läsår.

Insats

* Alla på skolan har ett positivt bemötande och ett vårdat språk. Vi säger god morgon till varandra och tittar varandra i ögonen.

*Diskutera tillsammans med föräldrar under läsåret hur skola och hem ska ha en gemensam förhållningsätt och bemötande till språkbruk.

* Vi arbetar med dramatiseringar med språkbruket.

*Vi arbetar med tonfall och nyanser i språket.

*Vi arbetar med kroppsspråket.

*Ge möjligheter för eleverna att återkommande diskutera normer, attityder och hur goda relationer kan vårdas.

Ansvarig

All personal på skolan

Datum när det ska vara klart

Arbetet pågår under hela läsåret

Namn

Kunskap om vad kränkande behandling och trakasserier är.

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

* Eleverna ska ha kännedom och kunskap om vad kränkande behandling är och vad det innebär.

*Eleverna ska ha kännedom om vad skillnaden mellan kränkning och trakasserier är.

*Vi mäter detta genom att fråga eleverna "Berätta vad kränkning är och vad trakasserier är".

Insats

* Pedagogerna spelar upp en form av forumteater kring temat kränkning och trakasserier.

*Vi tittar på film t.ex. "Vara vänner" och "Ugglan och kompisproblemet" och "Rättens riddare".

* Arbetar mer fördjupat kring Barnkonventionens artikel 2:

Alla barn har lika värde och lika rättigheter. Inget barn ska diskrimineras. Det innebär bland annat att barn inte får diskrimineras på grund av exempelvis härkomst, funktionsnedsättning eller religion. Vidare får inte barn diskrimineras i förhållande till vuxna eller andra barn.

* Ömsesidig respekt mellan yngre och äldre elever och vuxna.

*All personal utvärderar och utvecklar insatserna på APT-möten.

*Vi jobbar kring begreppet makt och maktutövning. Personalen utbildas kring makt och maktlekar.

*Vi reflekterar med eleverna kring frågeställningen "Vem bestämmer?"

Ansvarig

All personal på skolan

Datum när det ska vara klart

Arbetet pågår under hela läsåret.

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

Skolans kartläggningsmetoder är att vi gör en trygghetsvandring med eleverna på höstterminen och på vårterminen både på skoltid och fritidshemstid. En trygghetsenkät genomförs under vårterminen bland eleverna. Föräldrarna får en enkät under vårterminen med frågor kring vår plan.

Fritidshemmet gör trygghetsvandring på de platser där de har verksamhet på eftermiddagarna.

Frågor kring fritidshemmets verksamhet finns med i den elevenkät som görs på vårterminen.

Klasserna har regelbundna klassråd där likabehandlingsplanen lyfts. Är det något som berör hela skolan tas det upp på elevrådet som hålls ca en gång i månaden. Elevrådet får mer information kring arbetet med planen.

Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling

Hur eleverna har involverats i kartläggningen

Eleverna involveras genom trygghetsvandring under skoltid och fritidshemstid, svara på kartläggningsenkät, deltar i klassråd och elevråd. Elevrådet ska delges analysen av kartläggningen och berätta för sina klasskamrater ute i klasserna genom att bl.a. visa kortare filmer som de själva har gjort.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Diskussion genomförs på planeringsdagarna under höst- och vårterminen.

En kartläggning kring riskområden görs av personalen på APT-mötet v 45 2016. Personalen planerar och genomför kartläggning med eleverna i klasserna och på fritids.

Resultat och analys

Görs efter trygghetsvandringarna och kartläggningsenkäter.

Förebyggande åtgärder

Namn

Att motverka trakasserier och kränkningar (språkbruk)

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet och Ålder

Mål och uppföljning

Det ska inte förekomma dåligt språkbruk i skolans och fritidshemmets verksamhet. Utvärdering sker via klassråd, elevråd och APT-möte i november där vi tar upp frågor om dåligt språkbruk. Särskilda uppföljningsfrågor ställs inom ramen för den årliga enkätundersökningen på vårterminen.

Åtgärd

* Vi genomför en fördjupande enkätundersökning om förekomsten av dåligt språkbruk. Förekommer det på raster, under lektionstid, fritidshemstid eller på andra platser. På vilket sätt? Finns det elever eller grupper som är särskilt utsatta.

* Vi lyfter språkbruket i klasserna, på elevrådet och på fritidshemmet genom diskussion och värderingsövningar.

Motivera åtgärd

På vårterminens föräldramöte 2016 lyfte föräldrarna upp att språkbruket mellan eleverna inte var så bra. I elevenkäten kom det fram att de flesta eleverna önskade att vi lyfta språkbruket i vår kommande plan. Det framkom att otrevliga ord sägs på ställen där det inte finns några vuxna.

Ansvarig

Rektor och alla pedagoger

Datum när det ska vara klart

Vecka 42, 2017

Rutiner för akuta situationer

Policy

Det ska råda nolltolerans mot trakasserier och kränkande behandling i vår skola och fritidshem.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Rastvärdsschema för god uppsikt över alla platser där elever befinner sig på lektionstid. Rastvärdar uppmärksammar om någon verkar ensam, nedstämd eller om kränkningar och glåpord förekommer på rasterna. Pedagoger finns på alla lektioner, luncher, omklädningsrum, korridor, hall, uteklassrum och på fritids. Vid utvecklingssamtalen och vid konfliktlösning kan kränkande behandling uppdagas.

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

Till rektor och pedagoger. Vid behov vänder sig elever och föräldrar till skolans resursteam som består av rektor och speciallärare.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

1. Berörd pedagog informerar sig genom att lyssna och dokumentera. Resursteamet (rektor och speciallärare) informeras omgående och då har anmälan upprättats
2. Rektor informerar huvudman om att en utredning startats om kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering.
3. Resursteamet startar utredning genom samtal med berörda parter.
4. En skriftlig plan upprättas efter samtal.
5. Information till föräldrar ska ske omgående. Samtal med föräldrar och de berörda eleverna.
6. Utredningen följs upp kontinuerligt och kan inte betraktas som avslutad förrän kränkningarna, trakasserier eller diskriminering helt har upphört.
7. Återkoppling om det som sker i ärendet till arbetslaget sker kontinuerligt.
8. Allt som rör utredningen dokumenteras under utredningens gång av resursteamet.
9. När utredningen är avslutad lämnas materialet till huvudman för arkivering.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

Den som får kännedom om att elev har blivit utsatt för diskriminering eller kränkande behandling av vuxen informerar rektor.

1. Rektor ansvarar för att en utredning av händelsen görs och en plan upprättas. Resursteamet informeras.
2. Samtal för att inhämta information sker med elev och föräldrar.
3. Den vuxne som har utsatt eleven kallas till samtal med rektor.
4. Rektor rådgör med resursteamet och KFO om vad som ska göras och följer upp ärendet med den utsatta eleven och den vuxne.
5. Information till föräldrar sker kontinuerligt under ärendets gång.
6. Rektor ansvarar för att dokumentation av ärendet sker.

7. När ärendet avslutas lämnas dokumentationen till huvudman för arkivering.

Rutiner för uppföljning

Rektor och resursteamet utvärderar och följer upp ärendet. Dokumentationen finns hos huvudman och i Incidentrapportpärmerna. Detta följs upp på skolmöte respektive fritidsmöte.

Rutiner för dokumentation

Dokumentationen sker direkt efter händelsen. Dokumentation görs på dokumentationsformulär för utredning av kränkande behandling. Rektor ansvarar för att det här görs. Dokumentation lämnas till huvudman.

Ansvarsförhållande

Alla som arbetar på skolan inklusive vikarier och praktikanter har ansvar för att anmäla till rektor om det förekommer kränkningar, trakasserier eller diskriminering. Rektor ansvarar för att anmäla till huvudman och starta utredning. Rektor ansvarar för att utredning genomförs och dokumenteras. Huvudman har huvudansvar för att rutiner vid kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering sköts enligt lag och på ett objektivt professionellt sätt.